

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Aluari Pelagij de pla[n]ctu eccl[es]ie desideratissimi libri
duo et indice copiosissimo et marginarijs additionibus
rece[n]s illustrati**

Alvarus <Pelagius>

Lugduni, 1517

Quinq[ua]gesimusq[ua]rt[us] ar. de vitijs sp[ons]alib[us] q[uo]ru[n]da[m]
religioso[rum]: Et p[ri]mo de p[ro]prietat[...] vitio: Et b[...] tripl[icite]r/ in
p[ri]ncipio i[n]gressus/ in p[ro]cessu/ ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29953

suam. Hi miseri accipites et tenentes dypu manum co
 trahunt qua in subline potere ar: ante q interficerent
 eos habitatores hai. i. vallium. i. mudi. Josue. viij. Tales
 eti post peccata plangerunt vultus mutauerunt. contra il
 lud. Reg. i. Ipsi sunt qui mortui mudo. C. de epis. et deri.
 deo nobis. vii. q. i. placuit. redierunt ad litera ad sepeli
 dos mortuos huius mudi. Et in spu tales mortui in pec
 catis tacetes sepeliunt alios mortuos corporales. Dat.
 vii. Et cura eoru de mortuis est: vt de eoru cadaveribus
 pascatu sicut lupi et canes de mortuicinis bestiaru. ppter
 sepulturas multi se in inferno sepeliant. Lu. xvi. C. Stel
 le eti scz religiosi no manetes in ordine scz aut per apo
 stasiam aut per mala vitam: cursu suoe de quo. Lucurri
 in sti. i. in seruoze charitatis. c. Bisaram. i. diabolum:
 interpretatur em Bisaras exclusio gaudij: non pugnaue
 rit perseveranter. Judic. v. Non em tales religiosi tepefa
 eri currunt in sti. i. in seruoze sancto et desiderio. de qua sti
 ait dno Jo. xij. Sitio. Nec via mandatoru currunt: q no
 habent cor: per charitate dilatati. ps. cxviii. Eiam mada
 eorum cucurri cu dilatati cor meum. Non currit post chy
 stu giganem: q exultavit vt gigas ad currendam via. ps.
 cxviii. nec cu achimaas currunt per via copendij consilioz
 chyli de quo. ij. Reg. xvij. vbi dicit. Lurrens Achimaas
 per via compedij tranfuit chyli. Achimaas signat serue
 tes in bono religiosos: qui non cotenti obligationib? pte
 ceptoru extendit se ad consilia euagelica. Dat. xij. xiiij.
 q. i. s. c. quilibet. vnde interpretat fratris mei asium
 peti: q: formam illius chyli fratris nostris: de quo. ps. xxi.
 Narrabo nomen tuu fratribus meis: assumit. post quem
 currere debemus. Lant. i. in odore curramus vnguentoz
 moru. Ber. Lurrentem non apprehedit: q: et ipse pariter
 no currit. et ppter hoc dicit Jo. xx. q currebant Petrus
 et Joannes simul. i. in charitate. Chusi interpretatur tene
 bras me. et signat tepidos religiosos q alios obnebrat
 ex plo imperfectionis sue et pcuracionis. Miere. xiiij.
 Dare dno deo vestro gloria ante q tenebrascat: et ante q
 offendat pedes vestri ad montem caliginosum. Seneca.
 Faciamus qd in itinere solet fieri. qui tardus de hospitio
 eiecit: velocitate copensant mora. vñ de bonis religio
 sis dicit Rom. xij. Spiritu seruetes: dno seruientes. Eccl.
 xiiij. No defraudatis a die bono et particula bone diei no
 te perterat. vñ et Seneca. Lum celeritate repositis vtende
 locitate certandū est: et velut ex torrente rapido nec semp
 iuro cito hauriendū est. Legit de Tito quū sederet ad
 mensam: et recoleret nil strenuū aut memorabile se egisse
 die ille. cum gemitu graui et dolore mensam repulit excla
 mās. Mamic die perdidit. Idē nota supra in p:ima parte
 in ar. xlij. s. item reco. Ber. Omne tempus in quo de deo
 no cogitaste cōputa perdidisse. et Miero. Semper aliqd
 operis facito et de cose. di. v. nūq. diabolus enim semper
 redit ad domū vacante: et ibi requie habet. Dat. xij. de
 pon. di. iij. reuertar vnde. in pic. loco Dat. Inuenit eam
 vacante ait Rabanus a bonis operib? et actibus per nes
 gligentiā: scopis mundata scz a virijs pulis in per baptis
 mo ne no simulata renuitit deus p fesso cōrito et nouitio p
 poneti remanere oia peccata sicut in baptisino: sicut fuit
 reuelatu cuidam monacho ab angelo. vt legit in vitis pa
 trū. Qnata simulatis virtutibus p hypocrisis. Et Aug.
 de concordia euangelistarū ait super pie. verbis. Per hec
 verba signat dñs quosdam ita creditores vt non possint
 ferre laborem continētie: et ad seculū redituri sint. Reg.
 eti. vij. lib. moral. sic ait. Plerūq etiā fit quū mens ex sui
 quodio profectu extollitur: quūq iam se quasi de virtuz
 ribus erigit: leuēti cōtra se aduersario aditu pandit. ranz
 top veb: emētius in eius cōfracione se exhibet: quāto et
 grauius quia vel ad modicū fuerat proiectus dolet. Itē
 Job. xvi. Qui erēdit aquilone. i. diabolū super vacuū
 id est cor: otiosum tāq super lectū. Religiosi autē acidiosi
 vident sibi lucrifacere diem: si sine opere aliquo tot? eis

per inertiam elabatur. Inter em alias infirmitates reli
 gioso: acidia est eis domestica et familiaris. que a Dama
 sceno describitur. afflictio siue tristitia aggrauas. Tales
 religiosi designati sunt in Helia: de quo dicit q quū fuge
 ret a facie Jezabel in deserto et projiceret se ad vmbra ius
 niperi: petijt anime sue vt moreret. Juniperus designat
 religionē. quia sub cinere illius cōseruatur ignis per ans
 nūta et seruo: nouitioz vsq ad professionē. Sed multi
 projiciunt se ad vmbra iuniperi: quia torpenta bono ope
 re refrigerati a sancto pmo seruoze: quos angelus. i. gras
 tia excitat monēs vt surgant: et panem subcineritiū con
 edant. i. recogitent chyli pio se tot opprobria passum. et
 hoc cū aqua lachrymarum. Nec semel de chylo cogitare
 sufficit: sed frequēter donec perueniat ad motē dei. De
 id est ad mēsam celestis glorie. interpretatur em oreb mē
 sa. iij. Reg. xij. Nostris autem tepidibus stelle multe. i. res
 ligiosi qui fulgere cōsueuerant in firmamento celi. i. ecclē
 sie: et noctem huius seculi vita et doctrina illuminare: ceci
 derūt de celo puritatis et altitudine sanctitatis. Dat. b.
 xxiij. Unde dies iudicij in ianuis est. vñ Aug. ad Hestium
 super verbo pie. Stelle cadent. quonia multi q gratia ful
 gere videbātur: persequētibz cedent et cadent: et quidā
 fideles fortissimi turbabuntur. Vñ et hodie veraciter pot
 dici illud Job. xxiij. Et stelle multe. i. religiosi non sunt
 munde in conspectu eius scz chyli: licet munde in conspe
 ctu hominū videant. Et licet tales erudire plurimos pos
 pulos ad iustitiā videantur: quia tamen eoru vita discor
 dat a doctrina sicut phariseoru. s. q. i. no quales. xij. di. ser
 ui. Dat. xxiij. non fulgebūt multi ex eis sicut stelle in per
 petuas eternitates. Dan. xij. et de magistris. c. h.

Articulus. liij. Hinc vero ad reli.

gioso: omnium singularum vitia descen
 damus: vt ex vitijs virtutibus cōtrarijs
 xxiij. q. i. cum renūtiatur. virtutes eoz: et ad
 quas tenent clarius cognoscantur. Et
 primo in vitio ppteratis offendit multipliciter et trans
 gressione paupertatis. et hoc tripliciter et diuersimode in
 ingressu et progressu et regressu. Et primo in pncipio cō
 uersionis quidā eorum no plene se expropian. sibi redi
 tus loculos et alia suppellectile infideliter reseruatea: sicut
 Ananias et Saphira vxor eius. Act. v. xxiij. q. viij. legi. et c.
 petrus. Contra tales mystice in deur. precipitur. et c. hile
 Judic. vij. et. i. Machab. iij. Si quis est homo formidolosus
 et corde pauido. no egrediatur ad bellū: reuertatur in do
 mū suā ne pauere faciat corda fratru suoz: sicut ipse per
 territus est. ppter qd Jo. cassi. in. iij. lib. de institutis renū
 tiantū ait in pmo. c. De illo qui renūtiat diligētia summa
 perquiritur ne de pulis in facultatib? suis inherat eivel
 vnus minimi contagiū. Sciunt em patres sub monaste
 rij disciplina diurnū esse non posse: sed nec humilitatis
 quidem aut obediētie apprehēdū esse virtutē: nec illa
 cenobij paupertate ac districtione contentū fore: si in con
 sciētia eius pecunie quantulicūq latitauerit. sed vbi p
 mū exorta fuerit quelibet occasiois cōmorio: fiducia sibi
 piis illius animarū cōtinuo de monasterio velut funda ro
 tante fugiturū. C. B. Unde Dat. iij. ibi. Relictis re
 bus. Reg. in homil. v. euangelistarū. In quo affectū po
 nus debemus pēlare q cēsum. Multū enim reliquit: qui
 sibi nihil retinuit. multū dimisit: qui cū re possessa concup
 piscētis renūtiat. a sequētibz ergo tāta dimissa sunt
 quanta a no sequētibz concupisci poterūt. Et L. hyf.
 sibi in homil. Tante igitur pmissioi crediderunt: et per
 sermones quib? sunt capti: crediderūt se alios posse pūca
 ri. Item idē super Dat. b. Hoc igit cupientes secuti sunt
 omnibus relictis. in quo nos docuerūt quia nemo potest
 terrena possidere: et perfecte ad celestia peruenire. Item
 in eo. c. Dat. b. iij. Illi aut relictis rebus et patre secuti
 sunt em. L. hyf. super Dat. b. Tria em sunt que relinquēt

Religio
 stant
 p
 nus

re debet q̄ venit ad christū. Actus carnales: q̄ p̄terita piscationis signant. Substantia mundialis: per nauē. Pareres: per patrē. Reliquerunt ergo nauē: vt fierent ecclesiastice nauis. r̄. iij. q. i. nō turbatur gubernatores. Reliquerunt retia: vt nō pisces afferrent ad ciuitatē terrenā: sed hoies ad celestē. Reliquerūt vnū patrē: vt spirituales patres omnium fierēt. si. q. vij. qualis. Item ibi Iuliani. Eis igitur artē et patriam domū relinquētibz docemur christū secuturi et secularis vite sollicitudine et patēre domus consuetudine nō teneri. Item Iuce. v. et Mart. ix. dicitur de Mart. Et relicto oibus surgens secutus est eum. Item Mart. ix. Si vis perfectus esse: vade vende oia que habes: et da pauperibus. vbi Remigius. Notāda sunt verba ista. Non em̄ ait dñs vade et manduca oia que habes. sed vade et vende. et nō ait aliqua: sicut Ananias et Saphyia: sed oia. et pulchre subiūgit: que habes. illa em̄ habemus: que iuste possidemus. illa ergo que iuste possidemus: vendenda sunt. que vero iniuste sunt erogāda illis q̄bus fuerint ablata. r̄. iij. q. vi. si res. de peni. di. v. falsas. Nec ait: da pauperibus aut diuitibz a quibus accipies similia. Dat. v. sed da pauperibus. Item ibi Hiero. cōtra Vigilantiū hereticū. Quare Vigilantiū asserit eos melius facere qui vntur rebus suis: et paulatim fructus possessionū pauperibus diuidūt: q̄ illos q̄ possessionibus venditis semel oia largiuntur: nō a me ei sed a dño respōdebitur. Si vis perfectus esse: vade et vende et. Ille quē tu laudas secundus aut tertius gradus est: quē et nos recipimus. r̄. dist. 5. Item hec scripsimus. dūmodo sciamus prima secundis et tertijs preferēda. Item Henadi⁹ de ecclesiasticis dogmatibus. Bonū est enim facultates cū dispensatione pauperibus erogare. melius est p̄ intentione sequēdi dñm in similibz donare: et absolutū sollicitudine. lxxv. dist. non satis. egere cū christo. Item eo. c. Mart. ix. Ecce nos reliquit mus oia. ibi. Thys. in homil. Qualia omnia o beate Petre: et arundinē et rete nauim: oia quidē hec dicit non p̄pter munificentia: sed vt per interrogationē hanc inopum inducat plebē. quia em̄ dñs dixerat. Si vis perfect⁹ esse et. ne dicat aliquis inopū. Quid ergo si nō habuero nō possum esse perfectus. interrogat Petrus: vt tu inops discas quā in nullo hinc dimittis. Es. Quid em̄ dicitur regi celoz acceptus. Is erat: pio is qui ibi sunt tā confidit: et pio obterrari vniuerso interrogat. Contra tales imperfecte renuntiantes. Jo. cassi. in. vij. li. de spiritu phylargyrie sic ait. Quisobem si euangelico precepto volumus obedire: ac ap̄torum ac totius illius ecclesie p̄mitte seu patrū q̄ virtutibus ac p̄fectioni eorū in nostris repositibus successerunt. imitatores existere: nō nris definitionibz acq̄scam⁹ de h̄ tepido ac miserabili statu p̄fectionē nobis euāgelicā pollicentes: sed illo:ū sectātes veligia circūuenire nosmet ipsos minime studeamus. et ita monasterij disciplinā institutionēq̄ pariter exp̄petamus: vt in veritate renuntiem⁹ huic mūdo: nihil ex his que cōtempnim⁹ infidelitate nos retrahente seruātes: quotidianū victum non recondita pecunia s̄ labore p̄prio elemosynis aut sumptibus monasterij cōquiramus. fertur em̄ sanctus Basilius cuidam dicto ro: p̄ore ro: p̄ri dicit: qui quum renuntiasse se diceret huic mūdo: quedā de facultatibz p̄p̄rijs sibi met referuauerat: nolens exercitio suarū manū vel sumptum ce nobis sustentari. Et senato:ē inquit somnolente pdidisti et monachū non fecisti. Ad faciendā istam plenam renuntiationē facit. lxxv. di. nō satis. h̄. Item dominus. ibi. Sed relicto omnibus in disciplinā se propheticā daret. r̄. q. i. c. h̄. ois vero. et h̄. Ananias autē. et c. clericus. et ca. quia tua. et c. scimus. et c. nolo. et c. non dicitis. et c. expedit. ibi. omnia sua. et c. certe. r̄. iij. q. i. et. h̄. q. iij. si quis. r̄. vij. q. vltima. s̄. sed notādum. Sedo quidā et si p̄ncipio p̄fecte renuntiant: deficiente seruo: ad illud scilicet pecunias vel alias facultates quas renuntiauerant reuertunt. Ido:ū p̄mogenitus fuit Judas scarioth Ap̄s: qui post renuntiationē loculos cōpilabat: et fur erat et latro. Jo. r̄. r̄. iij.

q. iij. c. iij. et iij. Contra tales facit. r̄. vij. q. iij. sunt qui opes et. s̄. sed notādum. et. h̄. et. Tertio quidā qui erant in mūdo paupes cōuertunt: et tepescunt in religione m̄a r̄. iij. q. i. et ex eis aliqui nō p̄pter deum sed p̄pter habendas expensas quas nō habent in mūdo cōuertunt: r̄. iij. q. i. am illud renuntiauerūt: et quod in mūdo nō habebant: habere in ordine moluit: pauperes in mūdo: diuites in religione. Et qui in mūdo viri s̄m Hieronymū rugiosum ventrem pane siligineo aut de milio saturare poterent nunc in religione similitudinē et mella fastidiūt. r̄. q. i. gloria. Squallidi et famelici et nudi in mūdo: in ordine delicati in L̄ric. audite impinguati dilatati Deutero. r̄. r̄. et. et paribus et muratoris vestimentoz sicut Naaman syrus. iij. Reg. v. coopti viuere moluit: humiliati in mūdo et incogniti in ordine exaltati: et regibus et p̄ncipibus familiaris et cogniti. Ido:ū Biezī seruulus pauculus libe lisei pater est. qui in s̄tia p̄phetie sui dñi successit: nisi deceptus phylargyria a Naamā s̄o curato de lepra a suo domino Iherliso duo talenta et vestimenta duplicia accepisset. p̄pter qd lepra Naaman ei et cū sequētibz gregibz videntibus sacramentoz et beneficioz grām adfēcit. iij. Reg. v. i. q. i. cito. et c. qui studet. et c. et de simo sicut p̄ certo. in s̄. Contra tales religiosos Hieronym⁹ ad Neporianū loquens ironice ait. Sunt diuites monachi q̄ anteā fuerāt seculares. possidebat opes sub christo paupe que quas sub locuplere diabolo nō habuerūt. et suscipere eos ecclesia diuites quos tenuit mūdus ante mendicos. vñ experientia manifesta probat digniores fructus p̄rie agere magnos viros et diuites expropiatos intrantes ordinem: q̄ pauperes et mendicos. q̄ puriores intentione intrant: et p̄fectius presamunt mūdo renuntiare. et bonum vel malum p̄ncipiū in huiusmodi renuntiationibz multū facit. quia vir bono exitu pagunt: que malo sunt p̄ncipio inchoata: et ecōuerso. l̄. dist. miramur. i. q. i. p̄ncipatus. De isto triplici genere religiosoz p̄p̄riatorū loquitur Jo. cassi. in. vij. li. de spū phylargyrie vt dicit est s̄. De talibus etia loquitur Paphutiū in collatioe de tribus abrenuntiationibus in libro collatio. Jo. cassi. dicens. Si ergo si qui perfecte istas terrenas et visibiles abdicant facultates: antiqua vitia retentantes ad illam aplicam charitatem quā describit Apostolus. i. ad Cor. xij. Singulis minimum et. et de peni. dist. ij. s̄. euidenter et c. peruenire non possunt: quidē illi de semetipsis iudicare possunt qui antea quas pecuniarū sordes cum infidelitate. p̄ssima retentantes nudo t̄m sibi met autumat monachozū vocabulo gloriandū. De hoc etiam triplici genere auaritie religiosoz dicit Serapion in collatione sua de. vij. p̄ncipalibz vitijs in libro colla. Jo. cassi. q̄ phylargyrie. Iam ois pecunie monachozūm tria sunt genera. P̄mū qd renuntiantes diuitijs ac facultatibus suis plene spoliari non sinit. Sed qd ea q̄ ab eis dispersa sunt vel indigentibus distributa: resumere eos maior cupiditate p̄suadet. Tertium qd ea que nec antea quidē possederāt. desiderari acquiri ve cōpellit. Item Nilus monachus de. vij. vitijs capitalibus in. iij. vitijs de phylargyria ait. Amor pecuniarū radice est oim malozū. est em̄ idolorum seruit⁹. Ep̄he. v. et radice oim malozū. i. Tim. v. et. vij. di. bonoz. de pe. di. s̄. et p̄missis. et alit vt panes nequissimi ceteras passiones. Qui cupit abscondere vitia: radice abscondat. manente enim auaritia nihil proficit. onustus monachus quasi nauis onusta et in tempestate fluctū. vij. q. i. scilicet. i. tentationum facile mergitur. vt em̄ cumulata nauis p̄ singulos vendari scus obuiat: sic multa possidēs sollicitudinebus. nihil possidens monachus viator: expeditus: et in oculo inueniens diuersorum: et quas aquila ad celstis nēnem pernolans. Apo. iij. ps. Sicut aquila tunc descendit ad eca: q̄si cōpellit necessitas. multa possidens monachus: curis secularibus p̄ceditur: et quemadmodum canis carentis innectitur. et si miserauerit: memoriā eorū que reliquit: secum defert: et de onere grauissimo et pondere

simul dimisso stimularum tristitia. Si mors aduenerit: miserabiliter relinquit presentia. Digrat anima: et oculus eius non abscedit a terrenis negotijs. inuitus trahit: sicut mancipium fugitiuum. diuidit a corpore: et a passionibus nequaquam diuidit. prudens monachus corporis necessitatem attendit: et non adulabitur propter voluptatem veteris diuitibus. neque in seruitute rediget mentem libera diuitijs multis. sufficiunt quippe manus eius subministrare corpori. de co. de. v. nunq. maledictus qui facit simulam. etiam q. scilicet omnia. et collocat in occulto: similiter et qui habet auaritie passionem. vterque adorat quod non prodest simul. hucusq. Nilus. Item Climacus in clytus archiprius dicit monachos synal. Pauper monachus mundi dñs deo sui carum credens et per fidem omnes possides seruos. Pauper in oratione mundus. Amans vero possidet imagines matricis et delectationes concupiscentie adorat et venerat. Qui contriti in obedientia sedent: ab auaritia sunt alieni. Et quo em corpus tradiderunt et propriam voluntatem. et. q. nolo. et. c. non dicatis. qd de reliquo proprium possident. Non appareamus in sedulo: uolucrisibus o monachi. non enim solite sunt illic: neq. congregant. Dicitur. v. non desistat stucus maris: neq. auaro ira et tristitia. Amator: possidendi pro ac uisq. ad mortem pugnat. Non erat in Job religio auaritie. hinc omnibus piuarus imperturbat manifeste. Job. s. Omnia malorum radix auaritia dicit. s. L. i. mo. v. s. di. bono. Nam furta et odia et inuidias et dissensiones et inimicitias et conturbaciones et ultiones et inuoluntaria malitiarum et incompassiones et crudelitates et proditiones et homicidia ipsa facit. yna uirtute oia pedita peccata et presentia uirtus effugantur. ipsaq. uocatur opus pacificum. quod est non diligere aliquid uirtute. eadem uero parit gustus dei experientia et scientia. cura satiffa tionis certis. Auarus euangelij Dicitur. s. subannato: et uoluntarius peccator. Qui possidet charitatem dispergit pecuniam. s. Jo. iij. s. u. charitate et pecunia uiuere. deici pere se est. Et id pauperes pecunias ditatos in pauperum spiritu. Dicitur. v. et conuersatione et alimento exhibitis. et piorsis quide ipsorum penurie hi huiusmodi sunt obliu. uis de supra eo. s. in. Amator: pecuniarum monachus ut cogit get nimis laborat: et uitando otium. i. laborando auaritiam incurrit. quia propter hoc laborat. Qui uicit auaritiam: aut charitatem possidet: aut sollicitudines recedit. hucusq. Alii macus in gradu. p. de uictoria auaritie et celesti cursu pauperatis. In uitis patrum. Quidam diues renuntiare uolens sed tentus a cogitationibus subito iactatos oia uelut meta nudus cucurrit ad monasterium. Et ait dñs vni seni. Surge et accipe atletam meam. Et obuiauit senex illi nudus: et dedit ei habitum monachale: et dicebat alij fratris bus uenientibus ad eum pro suis cogitationibus. De renuntiatione autem hunc fratrem requirit: quia ego ad mensuram renuntiationis eius necdum perueni. Item ibidem. Quis quidam renuntiauerat mundo: et partem suam dedisset pauperibus: et partem sibi retinuerat: et uenisset ad beatum Antonium: mandauit ei beatus Antonius quod portaret carnes cum corpore nudo. quo id agente aues et canes tam corpus quam carnes uinguibus et dentibus lacerarunt. et dixit ei Antonius. Quicumq. renuntiant seculo: et uolunt habere pecunias: sic a demonibus lacerantur. Item quia parentes in rebus magnam hereditatem reliquissent sancto Arsenio anachorite Romanorum olim nobilissimo: et testamentum ei allatum fuisse in Egyptu de Roma: ille ruperere uoluit nisi pecunias caput quide perdere timuisset. Et ait Arsenius. Ego ante illum huius seculo sum mortuus: et noluit uidere quod esset in testamentum: sed reddidit portitori. Item quidam fratri uolenti duos solidos retinere propter copiosas infirmitatem senex uidens uoluntatem eius dixit. Retine. Desinde senex ab eodem fratre stimulo in conscientia de illis solidis respondit. Non est bonum tenere plus quam necesse est copiosi. duo ergo solidi sunt spes tua. si contigerit ut perierint: quid deus non cogitat de nobis? Ps. liij. Facta

ergo cogitationem tuam super dominum: quoniam ipsi. Sap. vj. Dicitur. vj. cura est de nobis. Item respondit Zacharius Abbati Theodoro tres habenti dices pro suo iuamine et ad prestandum alij: Melius est nihil habere. vñ et dicit Theodorus uendidit eos: et precium dedit pauperibus. Item Serapion sidonius solum euangelium possides: uendidit illud: et dedit pauperibus: dicens illud uerbum. Genitidauit quod mihi semper dicebat. Dicitur. xij. Tende omnia que habes: et da pauperibus. Item quidam rogaret quendam abbatem recipere elemosinam noluit dicens. Opera manuum mearum me pascunt. ps. cxxvij. Labores manuum tuarum. man. de co. de. v. nunq. Quis autem perfringeret distrius: uenit: ut saltem reciperet et pauperibus erogaret: respondit. Dupliciter uerecundia est mihi: quia non indigens suscipio: et alienum probes uane glorie subiacebo. Dicitur. fener. Tribus latio et paupertas sunt monachi ferramenta. Dicebat Abbas Paulus. Si plus quam necesse habet monachus in cella habeat: frequenter cogitur de cella egredi: et a demone descipi. Dicitur. fener. fratri uolenti aliqua congregare pro senescra. Aut habere chistum: et cogitare de re: aut pecunias ne me dices. Ergo tuum est eligere deum uel mammona. Dicitur. v. s. iij. q. v. s. Sed hoc dicebat Agathon discipulo suo. Ne tale aliquid acquiras quod fratri petenti dare te pigeat: et per hoc mandatum dei transgrediaris. Zacharius inuit furem qui apponabat que in cella habebat ad caricandum aial cum multa patientia dicens. Nihil in hunc mundum intralis mus. s. L. i. mo. v. s. Dñs dedit dñs abstulit. Job. s. et. s. Quis quidam frater furaretur frequenter cuidam magno seni id quod in cella habebat: fener sciens non illud arguebat: putans quod necesse erat illi. habebat ergo senex magnam peruriam panis. quum autem moreretur: et uideret illum fratri in furem: osculatus est manus eius: dicens. Satis ago manibus istis: quia propter eas arbitro: me iturum in regnum celorum. Fur autem copunctus in hoc strenuus monachus factus est ex acerbis quos uidit in illo. Dicebat senex q. Lazarus solum quia cum gratiarum actione paupertate portauit: et de diuite non murmurauit: in sinu Abiae suscepit est. Luce xvj. Item dicebat quod nihil oportebat cogitare nisi de timore dei: nec de corporalibus necessitate ante tepus. Dicitur. v. s. Quia Zacharias absente abbate Syluano sud sepe deiecit: et fecit horum maiorem. Regressus Syluanus et uides dilatatū horum uoluit recedere: nisi sepes in loco suo prior fuisset reposita. Dicitur. fener. fratri. Si prestas alicui numeros semel tantum repere ab eo: et si nihil datur: nihil ei dicas. Et si cogitatio tua tibi fuerit inopportuna ad repetendum dimitte eam: et repere: tantummodo fratrem tuum ne corrumpas: quia monachus es. Abbas Theodorus tria super multos seruauit: sed nihil possidere abstinere: et homines fugere. Dicitur. Sinclerica patristica. Perfectum bonum est nihil habere. sicut enim fortia uel metra dñi calcantur: et pedibus sepius reuertantur: in cadidant: ita fortis anima per uoluntariam paupertatem amplius confirmatur. Rogatus presbyter eremi a quodam ut aurum reciperet pro fratribus: respondit. Non opus habet. Tunc ille posuit sporam cum pecunia in egressu ecclesie: quam nemo fratrum tetigit: sed nec alij inspererunt. Senex uelitus tantum sacco lineo: intras desertum uisdit sub quadam petra uiridem herbam et hominem nudum pascere: qui tentus clamauit a senex: sed quod nudus erat fugit ab eo. Quicumq. senex clamauit curreret post eum: dicens. Expecta me: quia propter deum sequo: te. ille nudus respondit. Et ego propter deum fugio te. Senex autem ut cum pertingeret: picecit a se faccum quo erat indutus. quod quum uidisset ille: expectauit eum: et dixit ei. Quonia proiecisti materiam mundi a te: et ego te expectaui. Quidam obtulit cuidam seni pauperi pecuniam: dices. Habe pecuniam: quia tenuisti: pro expensis. Quis ille respondit. Tu post sex annos auferre mihi nutrimento meum uentis: Ecce multum teporis habens in infirmitate mea nihil indigui: deo tribuere et pascere me: et non acquieuit accipere: dices. Ecce modicas palmulas habeo: quas oportet: et facio plectas ex eis: et in aduco panem. Item iuerit

ad domū cuiusdam vidue cum filiis suis: quū pullarēt
ostium: cucurrit filia nuda ad ostium. mater vero: quæ
didariciuerat ad opus: et dabant filie vestimentū et nū-
mos: et noluit accipere: dicens venisse matrē suā: et dixisse
sibi. Cōside filia: quæ voluit deus: et inuenio opus quod facio
hodie vnde habeamus victum nostrum. Et quū venisset
mater ei: rogabat eam vt acciperet aliqd: et noluit dicēs.
Ego habeo nutritōē deum meū: et vos vultis eū tollere
a me? Illi autē cognoscentes fidem eius glorificauerunt
deū. Ista etiam duo proxima exempla posui supra in §. ex
quo sponsa in ar. li. v. emerunt. cū. d. seq. Serapion sico-
nius dedit cuidā perenti amictum suū: et alteri frigidē
tunicā. et sic remansit nudus. et interrogante quodā abba-
te. Quis te spoliavit: tenens euāgelij librum et ostendēs ei
respondit. ille. Matth. xij. ibi. Vade et vende. Quum
pauperes venissent ad quādam ciuitatē. p. agape eleemo-
syne cōmuni. c. l. ij. d. c. do: mētibus alijs erat quidam ha-
bēs tantūmodo matram. i. stoeam de iuncis vel palmis
cuius medietatē sibi substernebat: et medietate cooperie-
batur: erat em̄ tunc ibi frigus validū. Et quē exisset quis-
dā frater ad vīnandū: audiuit submurmurātē illum et
gemenētē de frigore: et consolabatur seipsum dicens. Hæc
nas tibi ago dñe. quanti em̄ sunt modo diuites in cultor-
dia: qui etiā in ferro sedent: aut pedes habēt in ligno con-
strictos: quicq; vīnam suā libere nō faciunt. ego autē velut
imperator: sum et tendens pedes meos: et vbi volo ambul-
lo. Quod verbū audiens ille frater narravit alijs: et edis-
ficati sunt. Quidā frater de macria moiensis. c. solidos
dereliquit. Dacarius Pambo Iudocus et ceteri senio-
res patres sancto loquēte in eis spiritu: decreuerūt infor-
dandos esse cum dño suo: dicentes. Pecunia tua tecū sit
in perditionē. Act. viij. q. i. qui studet. c. eos. c. petrus. Et
quo tantus terror: per totū Ægyptum cinctos monachos
inuēit: vt vñ solidū dimisisset grande apud eos sic cris-
men. Idē fecit beatus Hæg. de Iusto monacho q̄ in mor-
te tres aurcos reliquit: quos secum sepeliri fecit beatus
Hæg. vt narrat in lib. dialogor. et est de sta. mona. cum ad
monasteriū. Narrat etiā in. iij. lib. dialogor. de Isaac de
Bria: qui dicebat. Monachus q̄ in terra possessionem
querit: monachus nō est. sic q̄ppe meruebar paupertatis
sue securitatē perdere: sicut diuites auari solēt perituras
diuitias custodire. Quā religio appropiatā religionē
profiterēs propriū in speciali aut peculiū habere non pos-
sint: primitiua ecclesia credentū ortum traxit: et deinde
ad vniuersali ecclesia institutū est. ad hoc. xij. q. i. c. dilectissis
mis. c. quia tua. r. c. scimus. r. c. duo. c. nolo. c. non dicatis.
xij. q. i. ananias. xij. q. i. c. r. q. ij. abbates. liij. di. abbati.
et de of. or. quanto. de testa. q. ingredientibus. de regu. ex
parte. de sta. mo. c. ij. r. c. sup. quodā. r. c. cū ad monasteriū.
f. r. r. §. si. vbi de hoc de accusa. et pte. r. c. olim. Et q; prop-
riū habere nō possunt in speciali: ideo nec cōtractus face-
re possunt ad veros dños pertinētēs suo noie: sicut vedes
re. emere. donare. permutare. locare. conducere. testari.
transigere. vel pacisci. alienare sine licētia aliqd recipere.
vt pte. c. abbati. d. de hoc. et de reb. ec. alie. nulli. C. de epif.
r. cleri. aut ingressi. xij. q. vlti. q. ingredientibus. r. pte. c. no
lo. r. c. nō dicatis. Adde hic qd̄ scripsi de istis contractib.
f. in. §. offendit. r. et quia vt sepe. in ar. l. xvj.

Articulus. lv.

Deo omnis reli-

gio potest habere propriū in cōmuni. vt
pte. c. dilectissimis. r. c. quia tua. cū si. Ex-
cepta regula et statu fratrum minorum:
qui nō possunt habere propriū: etiam in
fratres cōmuni. vnde in eo: regula cōtinetur. Fratres nihil sibi
nihil has appropriet: nec domū. nec locum. nec aliquā rem. r. c. Fra-
bent pro tres dicit: nō frater. q. tota illa cōmunitas: nō frater spe-
cialis. q. de hoc nō erat dubiū: sicut nec de alijs religiosis
qui nō habent propriū in speciali. sicut superius est proba-

Fratres
minores
cōmuni.
nihil has
appropriet:
nec domū.
nec locum.
nec aliquā
rem. r. c. Fra-
bent pro
tres dicit:
nō frater.
q. tota illa
cōmunitas:
nō frater
specialis.
q. de hoc
nō erat
dubiū: sicut
nec de alijs
religiosis
qui nō
habent
propriū
in speciali.
sicut
superius
est proba-

tum. prime in §. pte. in fi. Quā talem statū elegerit be-
tus Franciscus crucis christi signaculo insignit: et ab ec-
clesia multipliciter approbatus: pater pmo per Hæg. r.
qui fuit tēpore beati Francisci sibi familiaris: et in coden-
do ac regulā confirmando sibi specialiter adstrit. vt ipse
testatur in declaratione regulę: in qua sic determinat
cens. Preterea quū in ipsa regula cōtineatur expresse qd̄
fratres nihil sibi appropriet: nec domū. nec locum. nec ali-
quā rem: ac ipsi processu tēpōis cōtaminari tñt: aut ali-
nis paupertatē: presertim quū iam dixerint aliqui prop-
tatem mobiliū pertinere ad totū ordinem in cōmuni: no-
bis fuit humiliter supplicatū vt in hoc animarū dignosce-
remur p̄uidere periculis et torius ordinis puritati. Dis-
cimus itaq; qd̄ nec in cōmuni nec in speciali debet prop-
tatem habere: sed vtiq; lib. r. libro: um et eorū mobiliū
que licet habere: ordo vsū habear et fratres: fm̄ qd̄ gene-
ralis minister vel p̄uinciales ministri disponēdum duxer-
runt. his vrantur saluo locorū et domorū dominio illis ad
quos noscūt pertinere. hec Hæg. monus. qui in eadem de-
claratione dicit se ex familiaritate speciali quā habuit cū
beato Francisco nosse eius intentionē. Fr̄ Innocentius
quartus et Alexander quartus: vt dñs Jo. papa. r. r. r. r. r.
in sua cōstructione. quia quorūdam. in suis declarationib.
bus sic definitur. Dicimus insuper qd̄ quū in ipsa regula
cōtineatur expresse qd̄ fratres nihil sibi appropriet: no-
mū. nec locū. nec aliquā rem: qd̄ nec in cōmuni nec in spe-
ciali debet proprietatem habere. sed locorū et domorū ac
vrentiū lib. r. um et eorū que licet habere: ordo vsū habet
beat et fratres: fm̄ qd̄ generalis minister et p̄uinciales mi-
nistri ordinandū duxerint his vrantur. Fr̄ Nicolaus ter-
tius in sua declaratione que ponitur est de ver. sig. ex. r. s.
verū. lib. vi. sic definit dicens. Verū condēns fuit ei p̄p-
fessionis que sp̄te deuouit christū pauperem in tanta pau-
peritate sectari: omniū abdicare dominiū: et rerum sibi cō-
cessarū necessario vsu esse contentā. nec per hoc qd̄ prop-
tatem vsus: rerū cuiuscūq; dominiū a se abdicasset: de-
tur: simpliciter sui omnis rei renūtiasse cōiunctur. Et infra
nihilominus dicit sic ad hec. Quū fratres nihil sibi in spe-
ciali acquirere vel eorū ordinem possint: etiā in cōmuni. Item
Clemēs quintus in sua declaratione in Hiemeni cōsilio
edita: r. inter de mentinas posita. extui de paradiso. et de
ver. sig. sic dicit. Proinde quū vir sanctus paupertatis p̄-
misse in regula modū exprimitēs dixit in eadē. fr̄ r. s. ni-
hil sibi appropriet: nec domū. nec locū. nec aliquā rē. sed
tā qd̄ aduene et peregrini in hoc seculo. in paupertate hu-
militate dño famulantes. vadant pio elemosyna con-
denter. sicq; declarati per nonnullos precessores nostros
Romanos p̄tiffices. hanc exproprietationē intelligi debet
re tā in speciali qd̄ in cōmuni. p̄pter quod et rerū omnium
cōcessarū et oblatarū et donatarū fratribus. quas et qua-
rū vsūm fratri scilz ordini vel ipsi fratribus licet habere:
proprietatē et dominiū in se et Romanā ecclesiam recep-
runt: dimisso ipsi fratribus et in eis tātūmodo vsu facti sim-
plici. Ecclesia etiā declarauit in decre. pte. extij. §. Porro
istū fuisse statū christi viā perfectionis tradētis et suorum
apostolorū. Idē est etiā illa altissima paupertas de qua
beatus Franciscus loquitur in regula. Nihil em̄ tam p̄p-
riū veri et euāgelici pauperis: qd̄ nihil p̄p-riū nec singula-
tim nec cōiter possidere. et huic porro sicut dicit Ambrosi-
sus. de. est. xij. q. i. cui portio. et habēs talis viciū et veltitū
ad suū vsūm his cōtēntus est nudā crucē nudus sequens.
xij. q. i. clericus. r. c. duo. r. q. ij. glia. r. q. ij. ep̄s. C. B. Ap̄t
em̄ post apostolatū et p̄cepto eis dato a dño de nō habē-
do es in sonis et argenti et aurū. et vt ederet qd̄ apud illos
erāt vbi predicabāt: propriū nō habuerunt. vt probat pte.
c. dilectissimis. et no. xij. q. i. vidētes. r. xvi. q. i. ex. auth. ostar-
te. r. xij. q. iij. §. Notandum in glof. tiro et eugenio. Et sup
illo h̄bo. Accepit eā discipul⁹ in suā. Jo. r. r. dicit magister
in historia scho. sup. verbo suā. quā suā habēs matrē. vel
in suā vel in cōmuniōne rerū suarū. n̄ nihil creditur qd̄